

2016-12-12 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nusprendė „Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. sausio 6 d. sprendimą palikti nepakeistą.“

2016 m. sausio 6 d. Vilniaus apygardos administracinis teismo sprendimas „Panaikinti Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2014 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. SP-17 „Dėl Vilniaus universiteto Sveikatos ir sporto centro dėstytojų ir administracijos veiksmų“ dalį, kurioje konstatuoti L. Samsonienės akademinės etikos pažeidimai.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas sprendime konstatavo, kad „<...> Įvertinęs ginčijamo sprendimo turinį ir rašytinius įrodymus, teismas darė išvadą, kad Kontrolierius, atlikęs tyrimo veiksmus, surinko išsamią medžiagą. <...>“, tačiau laikosi pozicijos, kad „<...> Kontrolieriaus pagal Mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnį priimamas sprendimas privalo būti <...> pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktu, reglamentuojančiu akademinę etiką ir procedūras, normomis <...>.“ (pabraukta mūsų).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnyje nustatyta: „1. Valstybės mokslo ir studijų politiką formuoja Seimas.

2. Valstybės mokslo ir studijų politiką pagal šiame ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose nustatytą kompetenciją įgyvendina Vyriausybė, Švietimo ir mokslo ministerija ir kitos ministerijos, Lietuvos mokslo taryba, Valstybinis studijų fondas, Studijų kokybės vertinimo centras, akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius, Vyriausybės ir Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos, taip pat kitos institucijos.

3. Švietimo ir mokslo ministerijos patariamoji institucija strateginiais aukštojo mokslo plėtros klausimais yra Aukštojo mokslo taryba. Aukštojo mokslo taryba sudaroma ir veikia pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus.

4. Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūra koordinuoja Lietuvos įstaigų, įmonių ir organizacijų dalyvavimą tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ir projektuose. Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūrą steigia Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

Kontrolierius pažymi, kad teisės aktu, reglamentuojančiu akademinę etiką, nėra. Pažymėtina, kad tiek Lietuvoje, tiek ir visame pasaulyje laikomasi pozicijos, kad mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodekso nuostatos nėra valstybės nustatytos taisyklės, bet akademinės bendruomenės savanoriško susitarimo pagrindu pripažįstamos tam tikros vertybės, etikos principai ir įsipareigojimas jų laikytis. Mokslo ir studijų įstatymo 60 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Akademinę bendruomenę sudaro mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai ir profesoriai emeritai, mokslininkai emeritai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) studijų veikloje.“

Atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas yra nepagrįstas ir neaiškus, Kontrolierius 2016 m. gruodžio 23 d. kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą dėl įstatymų, kuriais teismas vadovavosi, nuorodų į konkrečias normas, kurios buvo taikomos, ir įrodymų, kuriais grindžiamos teismo išvados.

2017 m. vasario 1 d. nutartimi Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas atsisakė išaiškinti teismo sprendimą.

2017 m. vasario 7 d. Kontrolierius, atsižvelgdamas į ribotą teisę gauti teismo sprendimo išaiškinimą, į nepakankamą teisėjų kvalifikaciją, vertinant ir sprendžiant akademinės etikos pažeidimų kvalifikavimo ir nustatymo klausimus, atibojant akademinės etikos pažeidimą nuo teisės pažeidimo, kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliariją, Nacionalinę teismų administraciją, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją, Lietuvos Respublikos Seimo

Pirmininką, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetą, prašydamas kompetentingų institucijų imtis priemonių ir / ar pateikti pasiūlymus, užtikrinant Kontrolieriaus prerogatyvą kvalifikuoti ir konstatuoti akademinės etikos pažeidimus ir teisėjų kvalifikacijos tobulinimą.